

Üretim cephesi savunmaya geçti

Petrol ve türevi maddeler

Petrol zammı öncelikle mamül madde üretiminde petrol türevi hammadde kullananları vurdu

Bazı ürünler savaşla birlikte piyasadan çekildi, arz zinciri daraldı, stoklar devreye girdi

Savaş nedeniyle üç haneli rakamları gören petrol fiyatlarından öncelikle üretimde petrol ve türevi hammaddeler kullanan sektörler etkilendi. Plastik hammaddelerinde fiyat artışları 10 günde yüzde 20'yi bulurken bazı ürünler bir anda piyasadan yok oldu. Üreticiler ihtiyaç duydukları ürünlerin alımlarını daha sınırlı ve kontrollü yapma yoluna gidiyor, ellerindeki stoklarla bugünlere aşmaya çalışıyor. Küresel bazda navlun fiyatlarının da artması ithal hammaddelerin maliyetine bir yük daha bindirdi. Sektör

% 20

HAMMADDEYE GELEN ZAM

temsilcileri, savaşın daha da uzaması halinde zamların peyder pey mamul fiyatlarına yansıtacağını, bunun da enflasyonu azdırıp ekonomik daralmaya neden olacağını vurguladılar. **MERVE YİĞİTCAN/02**

SAVAŞ HAMMADDE VE NAVLUNU YUKARI ÇEKTİ, MALİYETLER FIRLADI

Üretim cephesi 'savunmaya' geçti

MERVE YİĞİTCAN

ABD-İsrail ile İran arasında dozu artarak devam eden savaş, küresel ticaret dengelerini sarsarken içeride de maliyetleri fırlattı. Özellikle petrol ve türevi hammaddelerde fiyat artışları yüzde 20'yi bulurken, bu durum fiyatları baskılamaya başladı. Sektör temsilcileri hammadde-deki fiyat artışlarının henüz mamul fiyatlarına yansımadağını söylerken, firmaların 'toz bulutu' altındaki piyasada temkinli hareket ettiğini vurguluyor; ancak savaş beklenenden uzun sürerse bu durumun enflasyonla mücadelede negatif katkı yapmasından endişe ediyor.

Eroğlu: Piyasada toz bulutu var

TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi Başkanı Yavuz Eroğlu, plastik hammaddelerinde iki haftalık süreçte yüzde 20'ye yakın bir artış olduğunu söylerken, henüz hiçbir şeyin tam oturmadığını kaydetti. Petrol türevi ürünlerin fiyatlarındaki artışın yanı sıra navlun-daki yüksek oranları artışların da büyük sorun teşkil ettiğini anlatan Eroğlu, "Ellerinde stokları olanlar ve pazarda oturmuş firmalar, ani hareketler yapmak yerine elindeki stoklarıyla birlikte birazcık daha bekleyip görmeyi tercih ediyorlar, ani tepkiler vermek yerine. Ancak şu net, piyasada bir toz bulutu var. Fiyatlardaki oynaklığın ne kadarı gerçekçi henüz anlaşılamıyor. Çünkü ekonomide kişilerin doğal bir davranışı vardır; eğer bir risk görürse kendini kapatıyor. Hammadde de satıcılar daha fazla mal satmak yerine, 'Dur bakalım, bekleyelim, ne olacak, hemen satmayalım' gibi bir pozisyona girdiler. Dolayısıyla arz da daralmış oldu. Arzın daralmasının bir kısmı aslında beklentiyle alakalı, 'Daha kötü şeyler olabilir, malımızı satmayalım, bekleyelim' düşüncesiyle. Bir kısmı da navlunun

Jeopolitik gerginliği en üst seviyeye çıkaran savaş, iç piyasayı 'savunma hattına' çekti. Özellikle petrol ve türevi hammaddelerde fiyat artışı yüzde 20'yi buldu. Bazı plastik hammaddeleri için piyasada yok çekiliyor. Mamul üreticileri maliyet artışlarını henüz fiyatlarına yansıtmazken, alımlar daha sınırlı ve kontrollü yapılmaya başlandı. Sektör temsilcileri, savaşın daha da uzaması halinde mamul fiyatlarının yukarı çıkacağını belirtiyor.

artması... Bunun sonuçları çok ciddi maliyet artışı getirecek bizim tarafta" diye konuştu. Ancak burada Türkiye için küçük de bir artı olabileceğine dikkat çeken Eroğlu, "Navlun çok arttığı için, pandemi döneminde olduğu gibi, Uzakdoğu'dan Avrupa'ya, bizim rekabet ettiğimiz pazarlara mal gelmesi daha zorlaşıyor. Onların da maliyeti artmış oluyor. Bu da firmaları Türkiye'ye yönleltebilir. Şu anda Türkiye'ye yöneliyor demek çok erken ama öyle bir potansiyel var" ifadelerini kullandı. Savaşın uzaması halinde bu durumun enflasyona da etkisi olacağına işaret eden Eroğlu, şu anda belirsizliğin en büyük problem olduğunu dile getirdi.

Koçak: Tedarik sıkıntıları yaşanabilir

Madeni Yağ ve Petrol Ürünleri Sanayicileri Derneği (MAPESAD) Başka-

nı Tayfun Koçak da, geçen hafta Tüpraş'ın yüzde 30 zam yaptığını aktararak, "Bu ciddi bir zamdı ve beklemiyorduk. O zaman Tüpraş'ın fiyatı 80 dolar civarındaydı. Şimdiki sürece baktığımızda zam olur mu olmaz mı bilmiyoruz çünkü Tüpraş'ın yaptığı zam, uluslararası zamların bir tık üstündeydi. Bu anlamda biz de çok şaşkınmız ve ne olacağı konusunda endişeliyiz" dedi. Bu zamları şirketlerin doğrudan fiyatlara yansıtmadığını kaydeden Koçak, "Hammadde üreticisi zammı yansıtabilir ama bizim gibi imalatçılar müşteri kaybı yaşamamak ve müşteriye zarar vermemek için elimizdeki stoklarla siparişleri karşılamaya çalışıyoruz. Umut ediyoruz ki bu savaş uzun sürmez. Eğer savaş uzarsa sadece zam değil, ürünlerin tedarikçilere ilgili de sorun yaşanacağından endi-

şe ediyoruz. Küreselde navlun da çok artmış durumda, ithal hammadde getiriciler de fiyatlarını yavaş yavaş artırıyorlar" diye konuştu. "Savaş uzarsa fiyatlar üzerinde baskı oluşabilir" diyen Koçak, "Şu an zam geldi diye hemen fiyatı arttıralım diye bir şey yok firmalarda. Bir geçiş dönemi yaşıyoruz. Bu geçiş döneminde elimizdeki stokları ve siparişleri devam ettiriyoruz. Çünkü olması gereken de bu" ifadelerini kullandı. Koçak, yanı sıra bazı bankaların operasyonun başlamasının ardından faizi artırma pozisyona geçtiğini söyleyerek, "Cumartesi operasyon başlar başlamaz pazartesi hemen birkaç banka faizi artırdı. Yaklaşık 3,5-4 puan kadar faizi yukarı çekenler oldu" diye konuştu.

Önder: Bazı hammaddeler için yok çekiliyor

Züccaciyeciler Derneği (ZÜCDER) Başkanı Burak Önder, İran'a yapılan operasyon sonrası petrol ve plastik hammadde fiyatlarında ciddi bir artış gördüklerini hatırlatarak, "Ve her gün üzerine koyarak bu artış devam ediyor" dedi. Şu an için ciddi bir belirsizliğin olduğunu söyleyen Önder, bazı plastik hammadde türlerinde piyasada yok çekildiğini dile getirdi. Önder, "Sürecin bu şekilde devam etmesi halinde enflasyonist etkiler artarak devam eder. Aynı zamanda işletmelerin sermaye yani dış kaynak talepleri daha da artar. Ki şu anda finansmanın kalitesi ve erişimi sorunluysen bu işletmeler için önemli bir sorun demek olacak" değerlendirmesinde bulundu.

Karadeniz: Yarının

üretim kararları belirsizleşiyor

Plastik Sanayicileri Federasyonu (PLASFED) Ömer Karadeniz, savaşla beraber Brent petrol fiyatlarındaki tırmanışın üretim maliyetlerini ciddi şekilde baskıladığını söyledi. Bu tablonun sanayici için sürdürülebilir olmadığına işaret eden Karadeniz, "Brent petrolün sürekli yükselmesi sanayici için adeta bir maliyet şoku anlamına geliyor. Plastik, kimya, ambalaj, otomotiv ve beyaz eşya gibi birçok sektör petrolden türeyen hammaddelerle üretim yapıyor. Dolayısıyla petrol fiyatı yükseldiğinde yalnızca yakıt değil, üretimin temel girdileri de aynı hızla pahalalanıyor. Yüksek petrol fiyatı sadece bugünün maliyetini artırmıyor, yarının üretim kararlarını da belirsiz hale getiriyor. Küresel enerji fiyatları bu seviyelerde kalırsa birçok sektörde karlılık ciddi şekilde eriyecektir. Sanayicinin ayakta kalabilmesi için enerji maliyetlerini dengeleyecek yapısal adımların hızla atılması gerekiyor" diye konuştu.

Tecdelioğlu: Zor bir süreç geçiyoruz

İstanbul Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliği (İDDMİB) Başkanı Çetin Tecdelioğlu, hammadde fiyatlarıyla petrole dayalı yükselişlerin devam ettiğine dikkat çekti. Tecdelioğlu, "Ama şu an çok puslu bir hava var, kimin ne yaptığı belli değil. Ticaret maa-lesef güvene dayalı ortamlarda devam eder. Şu an hiçbir şeyin belirli olmadığı bir dönemdeyiz. Zor bir süreç geçiyoruz. Henüz piyasa oluşmuş değil maa-lesef. Fiyatlar belli değil. Bir bilgisizlik var, petrol çok hızlı yükseliyor. Petrol çok yükseldiği için biraz zamana ihtiyaç var, savaşın da sonlanmasına ihtiyaç var. Çok kararsız bir durum söz konusu" ifadelerini kullandı.

DERNEKLERDEN | FROM ASSOCIATIONS

Ömer KARADENİZ

Yönetim Kurulu Başkanı
Chairman of the Board

PLASFED

MADE IN EUROPE SÜRECİNE UYUM

Compliance with the Made in Europe Process

Avrupa sanayi politikalarının merkezine yerleşen “Made in Europe” yaklaşımı üretimden enerji kullanımına, tedarik zincirlerinden kamu alımlarına kadar geniş kapsamlı bir dönüşümü beraberinde getiriyor. Avrupa içinde üretimi güçlendirmeyi hedefleyen bu yeni çerçevenin Türkiye’nin ihracat yapısı ve sanayi rekabeti açısından önemli sonuçlar doğurması bekleniyor. Bu nedenle süreç Türkiye sanayisi açısından hem dikkatle izlenmesi gereken bir risk alanı hem de stratejik fırsatlar barındıran yeni bir dönem olarak değerlendiriliyor.

Karadeniz, Avrupa Birliği’nin sanayide yerli üretimi güçlendirmeyi hedefleyen “Made in Europe” yaklaşımının üretim koşullarından enerji kullanımına ve tedarik zincirlerine kadar geniş bir etki alanı oluşturduğunu belirtti. Karadeniz, Avrupa içinde üretimi güçlendirmeyi hedefleyen bu yeni çerçevenin Türkiye’nin ihracat yapısı ve sanayi rekabeti açısından önemli sonuçlar doğuracağını ifade etti.

The ‘Made in Europe’ approach, which has become the focus of European industrial policy, is bringing about a wide-ranging transformation, from production to energy use, supply chains to public procurement. This new framework, which aims to strengthen production within Europe, is expected to have significant consequences for Turkey’s export structure and industrial competitiveness. For this reason, the process is considered both a risk area that requires careful monitoring for Turkish industry and a new era offering strategic opportunities.

Karadeniz stated that the European Union’s ‘Made in Europe’ approach, which aims to strengthen domestic production in industry, has a broad impact ranging from production conditions to energy use and supply chains. Karadeniz said that this new framework, which aims to boost production within Europe, will have significant consequences for Turkey’s export structure and industrial competitiveness.

DERNEKLERDEN | FROM ASSOCIATIONS

“Doğru strateji Türkiye için yeni fırsatlar yaratabilir”

Avrupa pazarına erişimin giderek daha fazla sürdürülebilirlik, yerelleşme ve üretim standartlarına uyumla ilişkilendirildiğini vurgulayan Karadeniz, “Uyum sağlayan firmalar rekabet avantajı elde edecek, uyum sağlamayanlar ise maliyet artışı ve pazar kaybı riskiyle karşılaşacak” dedi. Türkiye’nin güçlü üretim altyapısı ve esnek sanayi yapısıyla bu dönüşüme uyum sağlayabilecek potansiyele sahip olduğunu belirten Karadeniz, kamu ve özel sektörün eşgüdüm içinde hareket etmesinin kritik önem taşıdığını kaydetti.

“Türkiye’siz Avrupa sanayisi eksik kalır”

Türkiye’nin Avrupa değer zincirleri içindeki rolünün stratejik nitelik taşıdığını dikkat çeken Karadeniz, üretim ağlarının bütünlüğünün korunmasının hem bölgesel rekabet hem de tedarik güvenliği açısından hayati olduğunu ifade etti. Türkiye’nin dışarıda kalmasının yalnızca ticari değil bölgesel ekonomik istikrar açısından da olumsuz sonuçlar doğurabileceğini belirtti.

“Gümrük Birliği güncellenmeli”

Çatı kuruluş **PLASFED** Başkanı bu süreçte en kritik başlıklardan birinin Türkiye ile Avrupa arasındaki ekonomik entegrasyonun güçlendirilmesi olduğunu söyledi. Mevcut iş birliği mekanizmalarının günümüz sanayi politikalarıyla uyumlu hale getirilmesinin önemine dikkat çeken Karadeniz, özellikle Gümrük Birliği’nin güncellenmesinin bu açıdan belirleyici olabileceğini ifade etti. Başkan Karadeniz, şu açıklamalarda bulundu:

“Ekonomik entegrasyonun derinleştirilmemesi ve Türkiye’nin yeni sanayi politikalarıyla yeterince bütünleşememesi, üretim ağlarında zayıflamalara yol açabilir. Bu durum hem Avrupa’nın rekabet gücünü hem de bölgesel ekonomik uyumu etkileyebilir. Bu nedenle Türkiye’nin yeni sanayi mekanizmalarına daha fazla dahil edilmesi ve ekonomik iş birliğinin ticaret, teknoloji ve sürdürülebilirlik alanlarındaki güncel koşullara uygun şekilde modernize edilmesi önem taşıyor.”

Avrupa’daki dönüşümün yalnızca üretim politikalarıyla sınırlı olmadığını; yeşil dönüşüm, dijitalleşme, teknoloji yatırımları ve tedarik güvenliği gibi stratejik alanları da kapsadığını belirten Karadeniz, Türkiye’nin bu sürecin dışında değil aktif bir parçası olarak konumlanmasının kritik olduğunu vurguladı. Karadeniz, Türkiye’nin bu dönüşümü yalnızca bir uyum süreci olarak değil sanayi yapısını güçlendirecek stratejik bir fırsat olarak değerlendirmesi gerektiğini ifade etti.

“The right strategy can create new opportunities for Turkey”

Emphasising that access to the European market is increasingly linked to sustainability, localisation and compliance with production standards, Karadeniz noted, ‘Companies that comply will gain a competitive advantage, while those that fail to comply will face increased costs and the risk of losing market share.’ Karadeniz pointed out that Turkey has the potential to adapt to this transformation thanks to its strong production infrastructure and flexible industrial structure, noting that it is critically important for the public and private sectors to act in coordination.

“European industry would be incomplete without Turkey”

Karadeniz emphasised that Turkey’s role in European value chains is strategic in nature, stating that maintaining the integrity of production networks is vital for both regional competitiveness and supply security. He stated that Turkey’s exclusion could have negative consequences not only commercially but also in terms of regional economic stability.

“The Customs Union should be updated”

The President of the umbrella organisation **PLASFED** stated that one of the most critical issues in this process is strengthening economic integration between Turkey and Europe. Karadeniz emphasised the importance of bringing existing cooperation mechanisms into line with current industrial policies, noting that updating the Customs Union could be decisive in this regard. President Karadeniz made the following statements: “Failure to deepen economic integration and insufficient integration with Turkey’s new industrial policies could lead to weaknesses in production networks. This situation could affect both Europe’s competitiveness and regional economic cohesion. Therefore, it is important for Turkey to become more involved in new industrial mechanisms and for economic cooperation to be modernised in line with current conditions in the areas of trade, technology and sustainability.”

Karadeniz emphasised that the transformation in Europe is not limited to production policies alone, but also encompasses strategic areas such as green transformation, digitalisation, technology investments and supply security. He stressed that it is critical for Turkey to position itself as an active participant in this process, rather than remaining on the sidelines. Karadeniz stated that Turkey should view this transformation not merely as an adaptation process, but as a strategic opportunity to strengthen its industrial structure.

Petrol fiyatlarındaki artış sanayiye zorluyor

Plastik Sanayicileri Federasyonu (PLASFED) Yönetim Kurulu Başkanı **Ömer Karadeniz**, Brent petrol fiyatlarının 119 doları test etmesinin üretim maliyetlerini ciddi şekilde artırdığını belirterek, mevcut tablonun sanayici açısından sürdürülebilir olmadığını vurguladı.

Karadeniz, konuyla ilgili yaptığı açıklamada, "Brent petrol fiyatlarının 119 dolar seviyesini test etmesi üretim maliyetleri üzerinde ciddi bir baskı oluşturuyor. Bu tablo sanayici açısından sürdürülebilir değil. Petroldeki yükseliş yalnızca enerji maliyetlerini değil, tüm üretim zincirini doğrudan etkiliyor" dedi. Başkan Karadeniz, yüksek

petrol fiyatlarının sanayici için adeta bir maliyet şoku anlamına geldiğini ifade ederek, **plastik**, kimya, ambalaj, otomotiv ve beyaz eşya gibi birçok sektörün petrolden türeyen ham maddelerle üretim yaptığını hatırlattı. Karadeniz, bu nedenle petrol fiyatındaki yükselişin yalnızca yakıt maliyetlerini değil, üretimin temel girdilerini de hızla pahalılandırıldığını söyledi. Karadeniz, uluslararası rekabete dikkat çekerek, "Bugün dünya pazarlarında rekabet ettiğimiz ülkelerin önemli bir kısmı enerjiye daha ucuz erişebiliyor. Türkiye'de ise petrol ve enerji maliyetlerindeki artış doğrudan üreticiye yansıyor. Bu durum,

ihracat yapan sanayicinin uluslararası pazarlarda fiyat tutturmasını giderek zorlaştırıyor" ifadelerini kullandı.

Enerji maliyetlerinin sadece bugünü değil, yarının üretim kararlarını da belirsiz hâle getirdiğini vurgulayan Karadeniz, küresel enerji fiyatlarının bu seviyelerde kalması durumunda birçok sektörde kârlılığın ciddi şekilde erieceğine dikkat çekti. Sanayicinin ayakta kalabilmesi için enerji maliyetlerini dengeleyecek yapısal adımların hızla atılması gerektiğini söyledi. Karadeniz ayrıca, Türkiye'nin üretim ekonomisiyle büyüyen bir ülke olduğunu, ancak ham madde ve enerji tarafında dışa

bağımlılığın sürdüğü sürece petrol fiyatındaki her dalganın sanayiye sarsmaya devam edeceğini belirtti. Bu nedenle Türkiye'nin üretim gücünü koruması için petrokimya yatırımlarının artırılmasının stratejik bir zorunluluk olduğunu ifade etti. (Haber Merkezi)

“BRENT PETROLDEKİ YÜKSELİŞ SANAYİCİ İÇİN MALİYET ŞOKU YARATIYOR”

Plastik Sanayicileri Federasyonu (PLASFED) Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Karadeniz, Brent petrol fiyatlarının 119 doları test etmesinin üretim maliyetlerini ciddi şekilde baskıladığını belirterek, sanayici açısından bu tablonun sürdürülebilir olmadığını söyledi.

Çatı kuruluş PLASFED Başkanı Karadeniz, konuyla ilgili şu açıklamalarda bulundu:

“Brent petrol fiyatlarının 119 dolar seviyesini test etmesi üretim maliyetleri üzerinde ciddi bir baskı oluşturuyor. Bu tablo sanayici açısından sürdürülebilir değil. Petroldeki yükseliş yalnızca enerji maliyetlerini değil, tüm üretim zincirini doğrudan etkiliyor.

Brent petrolün sürekli yükselmesi sanayici için adeta bir maliyet şoku anlamına geliyor. Plastik, kimya, ambalaj, otomotiv ve beyaz eşya gibi birçok sektör petrolden türeyen ham maddelerle üretim

yapıyor. Dolayısıyla petrol fiyatı yükseldiğinde yalnızca yakıt değil, üretimin temel girdileri de aynı hızla pahalalanıyor.

Bugün dünya pazarlarında rekabet ettiğimiz ülkelerin önemli bir kısmı enerjiye daha ucuz erişebiliyor.

Türkiye’de ise petrol ve enerji maliyetlerindeki artış doğrudan üreticiye yansıyor. Bu durum ihracat yapan sanayicinin uluslararası pazarlarda fiyat tutturmasını giderek zorlaştırıyor.

Yüksek petrol fiyatı sadece bugünün maliyetini artırmıyor, yarının üretim kararlarını da belirsiz

hale getiriyor. Küresel enerji fiyatları bu seviyelerde kalırsa birçok sektörde kârlılık ciddi şekilde eriyecektir. Sanayicinin ayakta kalabilmesi için enerji maliyetlerini dengeleyecek yapısal adımların hızla atılması gerekiyor.

Türkiye üretim ekonomisiyle büyüyen bir ülke. Ancak ham madde ve enerji tarafında dışa bağımlılık sürdükçe, petrol fiyatındaki her dalga sanayimizi sarsmaya devam edecektir. Bu nedenle Türkiye’nin üretim gücünü koruması için petrokimya yatırımlarının artırılması stratejik bir zorunluluktur.”

Haber Merkezi

